

Torsdag den 10. marts 2022

P9_TA(2022)0081

Rapport om unionsborgerskab 2020

Europa-Parlamentets beslutning af 10. marts 2022 om rapport om unionsborgerskab 2020: styrkelse af borgerne og beskyttelse af deres rettigheder (2021/2099(INI))

(2022/C 347/19)

Europa-Parlamentet

- der henviser til artikel 2, 6 og 9-12 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og til artikel 18-25 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til artikel 21 og artikel 39-46 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder («chartret»),
- der henviser til retten til at indgive andragender til Europa-Parlamentet, som er nedfældet i artikel 24, stk. 2, og artikel 227 i TEUF og i artikel 44 i chartret,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område ⁽¹⁾ (direktivet om fri bevægelighed),
- der henviser til Rådets direktiv 94/80/EF af 19. december 1994 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved kommunale valg for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere ⁽²⁾, og til Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere ⁽³⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) ⁽⁴⁾,
- Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar ⁽⁵⁾,
- der henviser til Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding ⁽⁶⁾,
- der henviser til Kommissionens rapport af 15. december 2020 med titlen »Rapport om unionsborgerskab 2020 — Styrkelse af borgerne og beskyttelse af deres rettigheder« (COM(2020)0730),
- der henviser til Kommissionens rapport af 15. december 2020 i henhold til artikel 25 i TEUF om fremskridt hen imod et effektivt unionsborgerskab 2016-2020 (COM(2020)0731),
- der henviser til resultaterne af Kommissionens offentlige høring i 2020 om de rettigheder, der er knyttet til unionsborgerskabet, og til resultaterne af Flash Eurobarometer 485-undersøgelsen om unionsborgerskab og demokrati, der blev offentliggjort i juli 2020, og som viser, at mange EU-borgere under covid-19-pandemien har haft svært ved at få adgang til sundhedsydelser, børnepasning, oplysninger om grænserestriktioner osv.,

⁽¹⁾ EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.

⁽²⁾ EFT L 368 af 31.12.1994, s. 38.

⁽³⁾ EFT L 329 af 30.12.1993, s. 34.

⁽⁴⁾ EUT L 243 af 15.9.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT L 16 af 23.1.2004, s. 44.

Torsdag den 10. marts 2022

- der henviser til sin beslutning af 12. december 2017 med titlen »Rapport om unionsborgerskab 2017 — Styrkelse af borgernes rettigheder i en Union med demokratiske forandringer« ⁽⁷⁾,
- der henviser til sin beslutning af 12. februar 2019 om gennemførelse af traktatens bestemmelser om unionsborgerskab ⁽⁸⁾,
- der henviser til Kommissionens rapport af 17. juni 2020 om konsekvenserne af de demografiske forandringer,
- der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 af 26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer ⁽⁹⁾,
- der henviser til Kommissionens strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030,
- der henviser til grønbog om aldring af 27. januar 2021 med titlen »Fremme af solidaritet og ansvar mellem generationerne« (COM(2021)0050),
- der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs informationsrapport af 20. marts 2019 om »reel ret for personer med handicap til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet«,
- der henviser til sine beslutninger af 24. november 2020 om Schengensystemet og de foranstaltninger, der er truffet under covid-19-krisen ⁽¹⁰⁾, og af 17. september 2020 med titlen »Covid-19: EU-koordinering af sundhedsvurderinger og risikoklassificering og konsekvenserne for Schengenområdet og det indre marked« ⁽¹¹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 19. juni 2020 om europæisk beskyttelse af grænsearbejdere og sæsonarbejdere i forbindelse med covid-19-krisen ⁽¹²⁾,
- der henviser til sin beslutning af 8. juli 2020 om rettigheder for personer med intellektuelle funktionsnedsættelser og deres familier under covid-19-krisen ⁽¹³⁾,
- der henviser til sin beslutning af 24. november 2020 om nedbringelse af antallet af hjemløse i EU ⁽¹⁴⁾,
- der henviser til sine beslutninger af 17. december 2020 om det europæiske borgerinitiativ med titlen »Minority SafePack — en million underskrifter for mangfoldighed i Europa« ⁽¹⁵⁾ og af 7. februar 2018 om beskyttelse og ikkediskrimination af EU-borgere tilhørende mindretal i EU-medlemsstaterne ⁽¹⁶⁾,
- der henviser til sin beslutning af 14. september 2021 om LGBTIQ-rettigheder i EU ⁽¹⁷⁾,
- der henviser til sin beslutning af 7. oktober 2021 om beskyttelse af personer med handicap gennem andragender: erfaringer ⁽¹⁸⁾,

⁽⁷⁾ EUT C 369 af 11.10.2018, s. 11.

⁽⁸⁾ EUT C 449 af 23.12.2020, s. 6.

⁽⁹⁾ EUT L 327 af 2.12.2016, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT C 425 af 20.10.2021, s. 7.

⁽¹¹⁾ EUT C 385 af 22.9.2021, s. 159.

⁽¹²⁾ EUT C 362 af 8.9.2021, s. 82.

⁽¹³⁾ EUT C 371 af 15.9.2021, s. 6.

⁽¹⁴⁾ EUT C 425 af 20.10.2021, s. 2.

⁽¹⁵⁾ EUT C 445 af 29.10.2021, s. 70.

⁽¹⁶⁾ EUT C 463 af 21.12.2018, s. 21.

⁽¹⁷⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0366.

⁽¹⁸⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0414.

Torsdag den 10. marts 2022

- der henviser til sin beslutning af 11. marts 2021 med titlen »Den Europæiske Ombudsmands virksomhed — årsberetning 2019«⁽¹⁹⁾ og af 16. januar 2020 med titlen »Den Europæiske Ombudsmands virksomhed — årsberetning 2018«⁽²⁰⁾,
- der henviser til sin beslutning af 17. december 2020 om resultatet af arbejdet i Udvalget for Andragender i 2019⁽²¹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 16. december 2021 om arbejdet i Udvalget for Andragender 2020⁽²²⁾,
- der henviser til betænkningen fra Parlamentets Udvalg for Andragender (PETI-udvalget) med titlen »Dialog med borgerne: retten til at indgive andragender, retten til at henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand og det europæiske borgerinitiativ« (A9-0018/2022),
- der henviser til PETI-udvalgets betænkning om årsberetningen om Den Europæiske Ombudsmands virksomhed i 2020 (A9-0342/2021),
- der henviser til de offentlige høringer om spørgsmål vedrørende unionsborgerskab, som PETI-udvalget har afholdt siden 2018, navnlig høringen den 26. maj 2021 med titlen »Interinstitutionelle forbindelser i behandlingen af andragender: Kommissionens rolle«, den 29. oktober 2020 med titlen »Unionsborgerskab: indflydelse, inddragelse, deltagelse«, som blev afholdt i fællesskab med Retsudvalget, Udvalget om Konstitutionelle Anliggender og Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (LIBE-udvalget), den 1. februar 2018 om borgernes rettigheder efter brexit, som blev afholdt i fællesskab med Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og LIBE-udvalget, og den 21. februar 2018 om det europæiske borgerinitiativ: vurdering af Kommissionens forslag til en ny forordning om det europæiske borgerinitiativ, der blev afholdt i fællesskab med Udvalget om Konstitutionelle Anliggender,
- der henviser til den offentlige høring den 15. oktober 2020 med titlen »Minority SafePack — en million underskrifter for mangfoldighed i Europa«, som blev afholdt af Kultur- og Uddannelsesudvalget og LIBE-udvalget sammen med PETI-udvalget,
- der henviser til det interparlamentariske udvalgsmøde den 27. november 2018, der blev afholdt i fællesskab af PETI-udvalget og Retsudvalget, om styrkelse af parlamenter og håndhævelse af borgernes rettigheder i forbindelse med gennemførelsen og anvendelsen af EU-retten,
- der henviser til de undersøgelser, som Temaafdelingen for Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender bestilte i 2019, 2020 og 2021, efter anmodning fra PETI-udvalget, med titlen »Strengthening the role and impact of petitions as an instrument of participatory democracy — Lessons learnt from a citizens' perspective 10 years after the entry into force of the Lisbon Treaty« (Styrkelse af andragenders rolle og virkning som et instrument til deltagelsesdemokrati — erfaringer set fra borgernes perspektiv ti år efter Lissabontraktatens ikrafttræden) (29. oktober 2021), »Obstacles to the Free Movement of Rainbow Families in the EU« (Hindringer for regnbuefamiliers frie bevægelighed i EU) (8. marts 2021), »Obstacles to participation in local and European elections, inside the EU« (Hindringer for deltagelse i lokale valg og valg til Europa-Parlamentet, inden for EU) (15. september 2020) og »Achievements of the Committee on Petitions during the 2014-2019 parliamentary term and challenges for the future« (Udvalget for Andragenders resultater i valgperioden 2014-2019 og udfordringer for fremtiden) (3. juli 2019),
- der henviser til workshopperne om LGBTI+-rettigheder i EU og om rettigheder for personer med handicap, der blev afholdt henholdsvis den 22. marts 2021 og den 28. oktober 2020 af Temaafdelingen for Borgernes Rettigheder og Konstitutionelle Anliggender for PETI-udvalget,
- der henviser til aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab⁽²³⁾ (udtrædelsesaftalen),
- der henviser til forretningsordenens artikel 54,
- der henviser til betænkning fra Udvalget for Andragender (A9-0019/2022),

⁽¹⁹⁾ EUT C 474 af 24.11.2021, s. 82.

⁽²⁰⁾ EUT C 270 af 7.7.2021, s. 105.

⁽²¹⁾ EUT C 445 af 29.10.2021, s. 168.

⁽²²⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0507.

⁽²³⁾ EUT C 384 I af 12.11.2019, s. 1.

Torsdag den 10. marts 2022

- A. der henviser til, at unionsborgerskabet er et af EU's mest håndgribelige resultater og giver EU-borgerne en række grundlæggende rettigheder, herunder fri bevægelighed i EU, retten til at deltage i EU's demokratiske liv og retten til at blive beskyttet mod forskelsbehandling, samtidig med at det sikrer lige muligheder;
- B. der henviser til, at brexit har fremhævet betydningen af unionsborgerskabets rettigheder og deres vigtige rolle i hverdagen for millioner af unionsborgere og har højnet bevidstheden i EU om det potentielle tab af disse rettigheder og dets konsekvenser, som det fremgår af de mange andragender, der er indgivet af unionsborgere, der bor i Det Forenede Kongerige, og af britiske statsborgere, der bor i et EU-land, om konsekvenserne af brexit for deres status som unionsborgere;
- C. der henviser til, at retsstatsprincippet er en af de værdier, som Unionen bygger på, og til, at dets beskyttelse sikrer respekten for de grundlæggende rettigheder og demokratiet;
- D. der henviser til, at fri bevægelighed, som gør det muligt for enhver EU-borger at bo, arbejde eller studere eller have adgang til sundhedspleje i en hvilken som helst medlemsstat, er en af grundstenene i EU;
- E. der henviser til, at aktivt medborgerskab er bedre sikret, hvis borgernes grundlæggende behov opfyldes; der henviser til, at den beskyttelse, som ydes via mindstelønninger, derfor er af stor betydning og en forudsætning for at nå EU's mål om ikke at lade nogen i stikken;
- F. der henviser til, at personer, som oplever usikre arbejds- og levevilkår, ofte føler sig marginaliserede og deltager mindre eller slet ikke i det sociale liv, civilsamfundet og i forbindelse med valg;
- G. der henviser til, at hjemløse ikke alene oplever usikre levevilkår, men ofte har ringe eller ingen adgang til oplysninger vedrørende deres rettigheder og værktøjerne til at forsvare dem;
- H. der henviser til, at definitionen af sårbare, ugunstigt stillede eller underrepræsenterede grupper i høj grad varierer mellem medlemsstaterne og kan sågar afhænge af den politiske og sociale situation i en medlemsstat på et givent tidspunkt;
- I. der henviser til, at utallige grænse- og sæsonarbejdere oplever vanskelige og usikre arbejdsvilkår, meget lidt eller ingen jobsikkerhed og utilstrækkelig eller ingen socialsikringsdækning og adgang til sociale ydelser; der henviser til, at mange grænse- og sæsonarbejdere kommer fra sårbare sociale grupper og regioner; der henviser til, at covid-19-krisen har forværret den eksisterende usikre situation for utallige grænsearbejdere og sæsonarbejdere, hvilket giver huller i gennemførelsen af den eksisterende lovgivning til deres beskyttelse;
- J. der henviser til, at covid-19-udbruddet har skabt en række hidtil usete udfordringer for den frie bevægelighed i hele EU, i og med at mange medlemsstater indfører rejserestriktioner og kontrol ved de indre grænser som nødforanstaltninger; der henviser til, at EU-borgere har indgivet et betydeligt antal andragender, hvori de udtrykker alvorlig bekymring over indvirkningen af nationale nødforanstaltninger på deres frihed til at rejse, arbejde og studere i udlandet og deres evne til at opbygge og opretholde familieband på tværs af grænserne;
- K. der henviser til, at pandemien har en særlig negativ indvirkning på situationen for personer med handicap og ældre og mindsker markant muligheden for at udøve deres rettigheder;
- L. der henviser til, at PETI-udvalget har modtaget et betydeligt antal andragender, hvori der rejses bekymring over den forskelsbehandling, som LGBTIQ-personer i EU og regnbuefamilier (dvs. familier, hvor mindst ét medlem er en LGBTIQ-person) oplever, navnlig i forbindelse med udøvelsen af deres ret til fri bevægelighed i EU, hvilket har haft negative konsekvenser for deres børns rettigheder og interesser;
- M. der henviser til, at artikel 21 i chartret om grundlæggende rettigheder udtrykkelig forbyder forskelsbehandling af enhver grund såsom køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering som det primære udtryk for unionsborgerskabet; der henviser til, at det samtidig er en afgørende forudsætning for en vellykket udøvelse af retten til fri bevægelighed, som det fremgår af ovennævnte andragender;

Torsdag den 10. marts 2022

- N. der henviser til, at omkring 50 millioner mennesker tilhører et nationalt mindretal eller taler et mindretalssprog i EU; der henviser til, at Kommissionen ikke har taget lovgivningsmæssige skridt som reaktion på det europæiske borgerinitiativ »Minority SafePack — en million underskrifter for mangfoldighed i Europa«, på trods af at det blev støttet af et stort flertal af medlemmer af Parlamentet;
- O. der henviser til, at tildeling og fortabelse af statsborgerskab stadig hører under medlemsstaternes kompetence;
- P. der henviser til, at det af andragender fremgår, at mobile EU-borgere og personer med bopæl i EU stadig møder vanskeligheder i forbindelse med udøvelsen af deres valgrettigheder som følge af administrative byrder, bureaukrati samt sprogbarrierer i visse medlemsstater og misinformation eller manglende samarbejdsvilje hos visse medlemsstaters myndigheder;
- Q. der henviser til, at personer med handicap stadig møder retlige, praktiske og fysiske hindringer for effektivt at kunne udøve deres ret til at stemme og stille op til valg samt deres ret til at få adgang til oplysninger om valgeregler, procedurer, programmer og debatter i formater, der er tilpasset behovene hos personer med forskellige typer af handicap, og således fortsat er underrepræsenteret ved valg; der henviser til, at data om underrepræsenterede gruppers valgdeltagelse fortsat er begrænsede;
- R. der henviser til, at EU-borgernes ret til at deltage i EU's demokratiske liv rækker ud over stemmeret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet; der henviser til, at traktaterne indeholder en række deltagesbaserede redskaber, der har til formål at fremme borgernes direkte engagement i EU, herunder retten til at indgive andragender, retten til at henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand og retten til at indgive et europæisk borgerinitiativ;
- S. der henviser til, at statsløse med status som fastboende udlændinge i nogle EU-medlemsstater ikke inddrages fuldt ud i den demokratiske deltagelse og især fratages retten til at deltage i kommunale valg og/eller valg til Europa-Parlamentet; der henviser til, at Kommissionen ikke fremsatte en henstilling om tilnærmelse af ligestilling for statsløse mindretal såsom romaer: Det blev faktisk foreslået i det europæiske borgerinitiativ »Minority SafePack — en million underskrifter for mangfoldighed i Europa«;
- T. der henviser til, at EU skal beskytte EU-borgere med bopæl i Det Forenede Kongerige i overensstemmelse med udtrædelsesaftalen;
- U. der henviser til, at ældre er en engageret gruppe borgere, der yder et vigtigt og værdifuldt bidrag til samfundet ved at deltage i frivillige aktiviteter, sociale initiativer og ved at støtte og pleje deres pårørende;
- V. der henviser til, at adgangen til varer og tjenesteydelser, herunder offentlige tjenester, i stadig højere grad kræver digitale færdigheder;
- W. der henviser til, at den digitale omstilling medfører muligheder og udgør en trussel for alle generationer, især de ældre; der henviser til, at teknologiske forandringer kan have en negativ indvirkning på ældre, som ikke har tilstrækkelig viden, færdigheder og adgang til digital teknologi; der henviser til, at ældre ofte er ofre for forskelsbehandling, vold, isolation og ensomhed, udelukkelse og begrænsninger af deres autonomi, dvs. som følge af indførelsen af digitale løsninger, der ikke tager hensyn til deres behov;

1. noterer sig Kommissionens rapport med titlen »Rapport om unionsborgerskab 2020 — Styrkelse af borgerne og beskyttelse af deres rettigheder« og glæder sig over Kommissionens fortsatte engagement i at værne om EU-borgernes rettigheder, herunder gennem regelmæssige vurderinger af mulighederne og hindringerne for at udøve borgerlige civile rettigheder hos personer fra dårligt stillede grupper, bl.a. personer med handicap og ældre; beklager, at kun to ud af de 18 foranstaltninger, som Kommissionen har foreslået, er af lovgivningsmæssig karakter; understreger behovet for en omfattende vurdering af EU-borgernes rettigheder og for veldefinerede og konkrete tilsagn, tiltag og lovgivningsmæssige initiativer for de næste tre år; understreger, at det endelige mål med rapporteringen om EU-borgerskab efter proceduren i artikel 25 i TEUF ville være at tage konkrete initiativer, der har til formål at konsolidere borgerspecifikke rettigheder og frihedsrettigheder i henhold til en EU-statut for borgerskab, svarende til den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder de grundlæggende rettigheder og friheder, der er nedfældet i chartret, de sociale rettigheder, der er nedfældet i den europæiske søjle for sociale rettigheder, og de værdier, der er fastsat i artikel 2 i TEU som en definition af elementer i det

Torsdag den 10. marts 2022

europæiske »offentlige rum«, herunder bl.a. den styringsmodel, der er relevant for det offentlige rum, værdighed, frihed, retsstatsprincippet, demokrati, pluralisme, tolerance, retfærdighed, solidaritet, lighed og ikkeforskelsbehandling, som der ville blive taget hensyn til i en fremtidig reform af traktaterne;

2. glæder sig over, at Kommissionen har fornyet fokus på respekten for retsstatsprincippet i medlemsstaterne;

3. understreger, at et uafhængigt retsvæsen, adgang til domstolsprøvelse, ytringsfrihed, frihed til at tilgå, modtage og sprede information samt mediepluralisme er afgørende elementer i retsstaten; opfordrer Kommissionen til at beskytte disse centrale EU-værdier, når de overtrædes af medlemsstaterne;

4. minder om, at instrumenter, der griber ind i retten til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger, ikke blot skal have et retsgrundlag, men også være nødvendige og stå i et rimeligt forhold til deres mål, sådan som der er taget højde for i den generelle forordning om databeskyttelse og chartret;

5. minder om, at den frie bevægelighed, selv om den er kernen i EU-projektet, er blevet hårdt ramt af den hidtil usete sundhedskrise som følge af covid-19-udbruddet og de dermed forbundne nationale nødforanstaltninger, herunder rejserestriktioner og midlertidige genindførelser af kontrol ved de indre grænser; gentager, at disse foranstaltninger har haft en betydelig negativ indvirkning på privatliv, arbejde, familier og økonomiske og sociale forhold, hvilket fremgår af et stort antal andragender; understreger, at alle nationale nødforanstaltninger bør stå i et rimeligt forhold til deres oprindelige mål om at begrænse covid-19-udbruddet; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til fortsat at overvåge covid-19-foranstaltninger og deres indvirkning på unionsborgerskabets rettigheder; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at udfase nationale nødforanstaltninger, så snart de ikke længere er nødvendige; påpeger, at covid-19-pandemien har negative følger for borgernes trivsel og mentale sundhed, navnlig for unge og ældre;

6. minder om, at Det Forenede Kongeriges udtræden af EU især berørte de EU-borgere, der var bosiddende i Det Forenede Kongerige, og de britiske borgere, der var bosiddende i en af de 27 EU-medlemsstater ved udgangen af overgangsperioden; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge den korrekte gennemførelse af udtrædelsesaftalens del 2 om borgernes rettigheder med det sigte fuldt ud og effektivt at sikre rettighederne for de borgere, der udøvede deres ret til fri bevægelighed inden udgangen af overgangsperioden;

7. er bekymret over de mange hindringer, som regnbuefamilier stadig står over for, når de udøver deres ret til at flytte til en anden medlemsstat, og som skyldes forskelle i de nationale love om anerkendelse af par af samme køn og af deres forhold mellem forældre og børn; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at gennemføre henstillingerne i Parlamentets beslutning om LGBTIQ-rettigheder i EU, herunder dets opfordring til Kommissionen om at undersøge, hvorvidt alle medlemsstater efterlever dom af 5. juni 2018 i sag C-673/16, Relu Adrian Coman m.fl. mod Inspectoratul General pentru Imigrări og Ministerul Afacerilor Interne ⁽²⁴⁾, og til at medtage denne dom ved den kommende revision af retningslinjerne fra 2009 om fri bevægelighed;

8. beklager, at forældres og børns muligheder for at klage i forbindelse med separation eller skilsmisse ikke er de samme i alle medlemsstaterne, hvilket har resulteret i, at hundredvis af forældre i EU har kontakttet Udvalget for Andragender og anmodet det om at støtte dem i forbindelse med deres grænseoverskridende familieretlige sager og sager om børnebortførsler; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indføre systemer, som er ikke-diskriminerende og fuldt ud respekterer barnets grundlæggende rettigheder, til overvågning i sager om børn, der er indblandet i tvister om forældremyndighed på tværs af grænserne;

9. minder om, at det ikke kun er store globale hændelser, der indebærer en udfordring for fri bevægelighed; bemærker med beklagelse, at EU-borgere, fastboende udlændinge, som er bosiddende i en anden medlemsstat, og familiemedlemmer til EU-borgere, som er tredjelandstatsborgere, således som det fremgår af de mange andragender, der er modtaget inden for dette emne, stadig støder på retlige, administrative eller praktiske hindringer, når de flytter til en anden medlemsstat, navnlig hvad angår procedurer i forbindelse med ophold, sager af civil- og socialretlig art såsom familieret eller pensioner, koordinering mellem socialsikringsordninger, adgang til sundhedstjenester, sygeforsikring, uddannelse og skatteordninger samt anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer; fremhæver, at disse hindringer ofte omfatter diskriminerende administrative krav eller vilkårlige krav til dokumenter, der normalt ikke udstedes i andre medlemsstater; understreger, at

⁽²⁴⁾ Den Europæiske Unions Domstols dom af 5. juni 2018, Relu Adrian Coman m.fl. mod Inspectoratul General pentru Imigrări og Ministerul Afacerilor Interne, C-673/16, EU:C:2018:385.

Torsdag den 10. marts 2022

disse hindringer ofte skyldes manglen på en klar definition af visse begreber i direktivet om fri bevægelighed såsom »en omfattende sygeforsikring« og »tilstrækkelige midler«; opfordrer Kommissionen til at inkludere diskriminerende administrativ praksis i medlemsstaterne, navnlig på lokalt plan, i sin overvågning af gennemførelsen af direktivet om fri bevægelighed, til at træffe de nødvendige håndhævelsesforanstaltninger mod en sådan praksis og til at præcisere de begreber, som ikke er klart defineret i direktivet om fri bevægelighed, i sine reviderede retningslinjer; opfordrer desuden Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme yderligere samarbejde i situationer, hvor arbejdstagere modtager ydelser og betaler bidrag i forskellige EU-medlemsstater, ved at styrke den grænseoverskridende udveksling af oplysninger mellem de forskellige socialsikringsmyndigheder, således at der kan tages behørigt hensyn til alle bidrag ved beregningen af pensionsrettigheder;

10. opfordrer medlemsstaterne til at iværksætte koordinations- og samarbejdsforanstaltninger med henblik på effektivt at løse problemerne med dobbelt registreringsafgift på biler, skattediskrimination og dobbeltbeskatning i grænseoverskridende sammenhæng og til at tage bedre hensyn til de reelle vilkår for grænsependling; er af den opfattelse, at dobbeltbeskatningsproblemerne ikke er løst tilfredsstillende gennem de eksisterende bilaterale skatteoverenskomster eller gennem unilaterale skridt fra medlemsstaternes side, og kræver en samordnet, rettidig indsats på EU-plan;

11. glæder sig over, at Kommissionen har bebudet, at den vil revidere reglerne om konsulær beskyttelse; opfordrer Kommissionen til i sin revision at medtage en vurdering af tilgængeligheden af konsulær beskyttelse for personer med forskellige former for handicap; opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre bistand til EU-borgere i ikkerepræsenterede medlemsstater; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at lade personer, der har fået udstedt et rejsedokument af en medlemsstat, få ret til konsulær beskyttelse, selv om de ikke er statsborgere i den pågældende stat;

12. minder om, at mindstelønninger spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre, at den europæiske søjle for sociale rettigheder gennemføres, og at ingen lades i stikken; fremhæver de usikre vilkår, som grænsearbejdere og sæsonarbejdere står over for, navnlig efter covid-19-krisen; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at afhjælpe de sårbarheder, som grænsearbejdere og vandrende sæsonarbejdere står over for i forbindelse med covid-19-krisen, og til at sikre, at alle arbejdstagere i EU tildeles et højt niveau af social beskyttelse og retfærdige, ordentligt betalte job, herunder ved at sikre en effektiv anvendelse og håndhævelse af EU-retten vedrørende arbejdskraftmobilitet og retten til lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi; mener, at denne tilgang er afgørende for at forhindre marginalisering af EU-borgerne, sætte dem i stand til fuldt ud og aktivt at deltage i vores demokratier og beskytte deres rettigheder som følge af unionsborgerskabet;

13. bemærker, at manglen på en mekanisme for gensidig anerkendelse af en handicappet persons status er en af årsagerne til de vanskeligheder, som personer med handicap står over for i forbindelse med udøvelsen af deres ret til fri bevægelighed, adgang til uddannelse, beskæftigelse og kulturgoder; støtter udviklingen af et gensidigt anerkendt EU-handicapkort for at sikre lige adgang i EU til visse ydelser; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indføre et EU-handicapkort for at sikre fri bevægelighed for personer med handicap;

14. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at ratificere FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og til at undertegne protokollen; opfordrer indtrængende Kommissionen til i forbindelse med ratifikationen af denne konvention at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sætte personer med handicap i stand til at udøve deres rettigheder som unionsborgere fuldt ud uden nogen form for forskelsbehandling;

15. udtrykker bekymring over marginaliseringen af hjemløse på grund af de vanskelige levevilkår og den mangel på information, de er berørt af; opfordrer medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger for at beskytte de hjemløse og deres rettigheder, at række ud til dem med oplysningskampagner om disse foranstaltninger og dermed fremme deres integration i det sociale og politiske liv og i civilsamfundet;

16. glæder sig over, at Kommissionen i sin rapport om unionsborgerskab 2020 har til hensigt at opdatere direktiverne om mobile EU-borgeres stemmeret ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet (Rådets direktiv 94/80/EF og 93/109/EF); understreger i denne forbindelse, at det haster med at fjerne alle hindringer og vanskeligheder, der er til hinder for udøvelsen af mobile EU-borgeres stemmeret, herunder for personer med handicap, ved at øge og lette tilvejebringelsen af oplysninger om kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet og afstemningsprocedurer (eventuelt gennem en fuldt ud tilgængelig, fælles EU-dækkende informationsplatform), opfordre medlemsstaterne til, navnlig på lokalt niveau, at fremme udøvelsen af mobile EU-borgeres stemmeret og udforske og gennemføre muligheder for fjernafstemning, herunder

Torsdag den 10. marts 2022

elektronisk afstemning, med henblik på at øge og lette den demokratiske deltagelse; understreger, at medlemsstaterne med henblik på fjernafstemning skal sikre gennemsigtighed i udformningen og indførelsen af elektroniske systemer og internetsystemer, muligheden for at foretage manuelle eller elektroniske optællinger uden at kompromittere stemmehemmeligheden og beskyttelsen af personoplysninger i overensstemmelse med gældende EU-ret; minder om, at personer med handicap, der er omfattet af beskyttende foranstaltninger, såsom værgemål, i nogle medlemsstater automatisk udelukkes fra politisk deltagelse og således nægtes retten til at stemme; fremhæver behovet for at afstå fra at anvende denne drastiske løsning og derimod støtte personer med handicap inden for bestemte livsområder; glæder sig i denne forbindelse over Kommissionens erklæring om, at den vil samarbejde med medlemsstaterne og Parlamentet for at sikre personer med handicaps politiske rettigheder på lige fod med andre borgere og i særdeleshed til at sikre, at de kan nyde godt af denne rettighed ved det næste valg til Europa-Parlamentet;

17. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til inden for det europæiske valgsamarbejdsnetværk at udveksle og fremme bedste praksis med hensyn til, hvordan man håndterer dårligt stillede grupper af borgeres specifikke behov i forbindelse med valg, med henblik på at øge deres deltagelse i forbindelse med valg og sikre, at de styrkes i den effektive udøvelse af deres ret til at stemme ved det næste valg til Europa-Parlamentet; understreger i denne forbindelse behovet for omfattende data om underrepræsenterede kategorier af vælgere og behovet for at nå til enighed om et grundlæggende sæt fælles definitioner af sårbare grupper, der kan omfatte grupper såsom LGBTIQ-personer, migranter og flygtninge, personer fra lavindkomstfamilier, race-definerede, etniske eller sproglige mindretal samt personer med handicap;

18. minder endvidere om, at valgrettigheder for EU-borgere, der bor i udlandet, er et emne, der ofte rejses i andragender; bemærker, at flere medlemsstater fratager deres borgere deres ret til at stemme ved nationale parlamentsvalg, når de flytter til et andet EU-land; mener, at det kan være en hindring for den frie bevægelighed, at EU-borgere fratages valgetten på grund af deres bopæl i udlandet, samtidig med at deres ret til at stemme ved nationale valg i deres bopælsland heller ikke anerkendes, og at dette kan føre til, at de nægtes den grundlæggende ret til politisk deltagelse; fremhæver, at flere medlemsstater har frataget fastboende udlændinge, som er statsborgere i en anden EU-medlemsstat, valget ved lokalvalg og valg til Europa-Parlamentet;

19. understreger, at over 60 % af de respondenter, der deltog i den offentlige høring om rapporten om unionsborgerskab 2020, mente, at der ikke gøres nok for at informere borgerne om deres unionsborgerrettigheder; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at oplyse unionsborgerne bedre om deres rettigheder og pligter, i tilgængelige formater for personer med forskellige former for handicap, og til at sikre, at disse rettigheder respekteres på lige fod i oprindelseslandet og en hvilken som helst anden medlemsstat; understreger vigtigheden af at have websteder på statsniveau, der forklarer EU-borgernes rettigheder, og hvordan de kan kontakte medlemmer af Europa-Parlamentet og overvåge deres stemmer og beslutninger;

20. tilskynder medlemsstaterne til at give mere plads til politisk undervisning i EU-anliggender, bl.a. i unionsborgernes rettigheder, i deres skolars læseplaner, og til at tilpasse lærernes uddannelse tilsvarende; mener, at medlemsstaterne bør fremme skolebesøg hos EU-institutionerne ved hjælp af deres undervisningssystemer; understreger, at tilgængelig undervisning spiller en afgørende rolle med hensyn til at formidle information til fremtidens borgere;

21. anerkender, at den nuværende udformning af EU's deltagesbaserede ramme kan føre til uvished hos folk om, hvilken kanal der passer bedre til deres behov, og dermed afholde dem fra at bruge de værktøjer, der er til rådighed til at kommunikere med EU-institutionerne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at EU-borgerne og -indbyggerne informeres grundigt om retten til at indgive andragender til Parlamentet og retten til at klage til Den Europæiske Ombudsmand som et middel til at opretholde deres rettigheder og rapportere om eventuelle krænkelser, jf. artikel 44 i chartret og artikel 227 i TEUF;

22. opfordrer til, at der oprettes et onlinekontaktpunkt, som centralt samler alle EU's deltagesbaserede instrumenter, og som giver information, rådgivning og støtte med hensyn til at indgå i dialog med EU på alle EU's officielle sprog og i tilgængelige formater for personer med forskellige typer handicap, og dermed hjælper brugerne med at finde og anvende den mest hensigtsmæssige kanal, med henblik på at bringe borgerne tættere på EU samt styrke deres demokratiske deltagelse; har tillid til, at et sådant kontaktpunkt vil strømline anvendelsen af de forskellige deltagesbaserede instrumenter og samtidig frigøre deres potentiale fuldt ud;

23. minder om dets støtte til konferencen om Europas fremtid; er af den faste overbevisning, at konferencen er en mulighed for bottom-up deltagelse i EU's demokratiske proces; gentager sin opfordring til, at konferencen bør resultere i konkrete anbefalinger, der skal behandles af institutionerne og omsættes til handling; opfordrer alle deltagerne i konferencen til at sikre en reel opfølgning på dens resultater;

Torsdag den 10. marts 2022

24. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Den Europæiske Ombudsmand og medlemsstaternes regeringer samt til medlemsstaternes parlamenter og disses udvalg for andragender og ombudsmænd eller lignende kompetente organer.
